

Бекітемін:

Директор
М.К. Нурғалиев
«30». 08.2021 ж.

Білім беру сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесі туралы ЕРЕЖЕ

1. Жалпы ереже

1.1. Білім беру сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесі туралы ереже (бұдан әрі - ереже) колледжде (бұдан әрі - колледж) Білім беру сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесін (бұдан әрі- ВСОКО) іске асыру кезінде бірыңғай талаптарды белгілейді.

ВСОКО-ны іс жүзінде жүзеге асыру «Білім туралы» ҚР Заңына, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Нормативтік құқықтық актілеріне, «Облыстың білім басқармасы» білім беру сапасын бақылау мен бағалаудың барлық рәсімдерін іске асыруды регламенттейтін нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес құрылады.

1.2. Ереже «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізу қағидалары» (12.05.2022ж. енгізілген өзгерістермен)Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008.03.18 №125 қаулысына сәйкес әзірленген нормативтік құжат болып табылады. «Оқу-әдістемелік жұмысты ұйымдастыру және жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2007.11.29 №583 бұйрықтарымен (2022.09.23); «Білім беру ұйымдарын бағалау өлшемшарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің бұйрығымен (ҚР БҒМ 2016 жылғы 2 ақпандағы № 124 бұйрығы).

1.3 Ереже Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспарын (Қазақстан Республикасы Президентінің 26.02.2021 ж. № 636 Жарлығымен бекітілген), ШҚО-ның 2021-2025 жылдарға арналған даму бағдарламасын(14.12.2021 ж.), колледждің стратегиялық даму жоспарын (14.09.2018 ж. бекітілген) іске асыру бойынша колледждің педагог қызметкерлерінің қызметін ынталандыруды белгілейді).

1.4. Ереже еңбек шарттарына сәйкес кәсіптік қызметті жүзеге асыратын колледждің барлық педагог қызметкерлерінің, оның ішінде қоса атқаратын жұмыскерлердің қызметіне қолданылады. Ережеде білім беру сапасын бақылау және сараптамалық бағалау рәсімдерінің жұмыс істеу принциптері, мақсаттары, міндеттері, мазмұны айқындалады. Осы Ережеде мынадай терминдер пайдаланылады:

- білім беру сапасы-нақты қол жеткізілген білім беру нәтижелерінің, білім беру процесінің шарттарының нормативтік талаптарға, Әлеуметтік және жеке күтулерге сәйкестік дәрежесін көрсететін білім беру жүйесінің интегралдық сипаттамасы;

- білім беру сапасын бағалау-нәтижесінде өлшенетін білім беру нәтижелерінің, оларды нормативтік құжаттарда белгіленген білім беру сапасына қойылатын талаптар жүйесіне қамтамасыз ету шарттарының сәйкестік дәрежесі айқындалатын процесс;

- білім беру сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесі-білім беру сапасын бағалау бойынша жекелеген өкілеттіктер берілген колледжді мемлекеттік-қоғамдық басқарудың әртүрлі субъектілері іске асыратын диагностикалық және бағалау рәсімдерінің тұтас жүйесі, сондай-ақ білім беру сапасын басқаруды қамтамасыз ететін ұйымдық құрылымдар мен нормативтік құқықтық материалдардың жиынтығы;

- сараптама-білім беру процесінің жай-күйін, білім беру қызметінің шарттары мен нәтижелерін жан-жақты зерделеу;

- өлшеу-стандартталған нысаны бар және мазмұны іске асырылатын білім беру бағдарламаларына сәйкес келетін Бақылау өлшеу материалдарының (дәстүрлі бақылау

жұмыстары, тесттер, сауалнамалар және т.б.) көмегімен білім беру жетістіктерінің деңгейін бағалау.

1.5. ВСОКО туралы ереже, оған толықтырулар мен өзгерістер, рәсімдер, мерзімдер және жауаптылар колледж директорының бұйрығымен колледждің педагогикалық кеңесінде талқыланғаннан кейін жоғары деңгейде бекітіледі.

2. ВСОКО жұмысының мақсаттары мен міндеттері

2.1. ВСОКО-ның мақсаты білім беру сапасының жай-күйі, білім беру нәтижелерінің және оларға қол жеткізу шарттарының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында айқындалған талаптарға сәйкестік дәрежесі, білім беру сапасының өзгеру үрдістері және оның деңгейіне әсер ететін себептер туралы объективті ақпарат алу болып табылады.

2. ВСОКО жұмысының мақсаттары мен міндеттері

2.1. ВСОКО-ның мақсаты білім беру сапасының жай-күйі, білім беру нәтижелерінің және оларға қол жеткізу шарттарының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында айқындалған талаптарға сәйкестік дәрежесі, білім беру сапасының өзгеру үрдістері және оның деңгейіне әсер ететін себептер туралы объективті ақпарат алу болып табылады..

2.2. ВСОКО-ның негізгі міндеттері:

- білім беру критерийлері мен оны өлшеу тәсілдері туралы бірыңғай түсінік қалыптастыру;
- колледждегі білім беру сапасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкестік дәрежесін айқындау;
- білім беру процесін жүзеге асыру шарттарының мемлекеттік талаптарға сәйкестік дәрежесін айқындау;
- колледжде білім беру сапасының мониторингін ақпараттық, талдамалық және сараптамалық қамтамасыз ету;
- білім беру сапасын бағалау жүйесінің бірыңғай ақпараттық-технологиялық базасын әзірлеу;
- ресурстық базаны қалыптастыру және колледжде білім беру статистикасының және білім беру сапасының мониторингінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- мемлекеттік аттестаттау нәтижелері бойынша колледждің мүмкін болатын рейтингін анықтау мақсатында колледжде білім беруді дамытудың жай-күйін зерделеу және өзін-өзі бағалау;
- білім беру сапасын арттыруға әсер ететін факторларды анықтау;
- оқыту мен тәрбиелеудің Жоғары сапасы үшін педагогтердің рейтингін және жалақыға ынталандырушы үстемеақының мөлшерін анықтау;
- педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру бағыттарын айқындау, колледжді лицензиялау мен аттестаттауға, педагогтерді аттестаттауға, білім алушылардың индикорнекі жетістіктеріне қойылатын талаптарға қатысты мәселелер бойынша педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру;
- білім беру сапасын бағалау мәселелері бойынша стратегиялық шешімдер қабылдау кезінде қоғамдық сараптама, жариялылық және алқалылық тетіктерін іске асыру;
- сапа мен бәсекеге қабілеттілікті сақтау және үнемі арттыру мақсатында Инновациялық процестерді ынталандыру.

3. ВСОКО жұмысының негіздері

Білім беру сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесінің негізіне қағидаттар негізделеді:

- - білім беру сапасының талаптарының, нормалары мен көрсеткіштерінің, олардың әлеуметтік және жеке маңыздылығының шынайылығы; жеке ерекшеліктерін есепке алу
- оларды оқыту мен тәрбиелеу нәтижелерін бағалау кезінде жекелеген оқушылардың дамуы;

- - білім беру сапасын бағалау рәсімдерінің ашықтығы, ашықтығы-мемлекеттік және кәсіптік стандарттардың өзгеруіне мобильді ден қою;
- - жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланымдар, сөз сөйлеу арқылы білім беруді басқару органдарының, педагог қызметкерлердің және жұртшылықтың білім сапасын бағалау нәтижелері туралы ұдайы хабардар ету;
- - колледждің педагогикалық қызметкерлерінің қызмет сапасы және материалдық ынталандыру туралы шешім қабылдауға колледждің Әкімшілік кеңесінің қатысуы;
- - рефлексивтілік-объективті критерийлер мен көрсеткіштерге сүйене отырып, мұғалімдерді критериялды интроспекцияға және өз қызметін өзін-өзі бағалауға қосу арқылы жүзеге асырылады;
- - әр мұғалімнің ішкі бағалау, өзін-өзі бағалау, өзін-өзі талдау әлеуетін арттыру;
- - мотивация-педагог қызметкерлердің еңбекақы мөлшерін олардың білім сапасын бағалау нәтижелерімен өлшеу, нақты нәтижелерге байланысты жалақы мөлшерін саралау;
- - технологиялық және аспаптық-білім беру қызметтерін әртүрлі тұтынушылардың қажеттіліктерін ескере отырып, көрсеткіштерді пайдалану, заманауи ақпараттық технологияларды пайдалану, индикаторлардың бірлігі және құралдар жиынтығының бірлігі;
- - комплимент-бағалау процедураларын өзара толықтыру, олардың арасындағы қатынастар мен өзара тәуелділікті орнату.

4. Колледжішілік жүйенің құрамдас бөліктері

білім беру сапасын бағалау (ВСОКО)

4.1. Білім беру сапасын бағалау:

- колледжішілік бақылау жүйелері;
- қоғамдық ұйымдар мен бірлестіктердің, тәуелсіз азаматтық институттардың, колледж оқушыларының ата-аналарының күшімен ұйымдастырылатын білім беру сапасына қоғамдық сараптама;
- колледждің өтінімі бойынша кәсіби білім беру қоғамдастығы ұйымдастыратын білім беру сапасына кәсіби сараптама (сыртқы аудит).

4.2. Колледжішілік бағалаумен, білім беру сапасын сараптаумен және алынған нәтижелерді түсіндірумен айналысатын ұйымдық құрылымға мыналар кіреді:

- колледж әкімшілігі (директор, директордың орынбасарлары);
- педагогикалық кеңес;
- әдістемелік бірлестіктер (әдістемелік кеңес, сынып жетекшілерінің бірлестігі, кафедралар\циклдік (пәндік) комиссиялар);
- психологиялық-педагогикалық қызмет;
- нысаналы талдау топтары (комиссиялар, бақылау жұмыс топтары);
- әкімшілік кеңес.

4.2.1. Колледж әкімшілігі (директор және оның орынбасарлары):

- білім беру сапасын бағалаудың тұжырымдамалық тәсілдерін қалыптастырады, ВСОКО критериялды базасын бекітеді;
- білім беру сапасын бақылау және бағалау рәсімдерін іске асыруды, бағалау тәртібі мен рәсімдерін нормативтік қамтамасыз етуді қамтамасыз етеді;
- қызметі білім беру сапасын бағалау мәселелерімен байланысты түрлі құрылымдардың жұмысын үйлестіреді;
- ВСОКО шеңберінде бағалау рәсімдерінің нәтижелерін қарайды, ВСОКО іске асыру нәтижелері бойынша педагогтердің рейтингін бекітеді;
- колледждің жағдайы мен даму тенденцияларын анықтайды;
- білім беру сапасын жетілдіру бойынша басқарушылық шешімдер қабылдайды.

4.2.2. Колледждің педагогикалық кеңесі қатысады:

- оқу жоспарларын, бағдарламаларды, оқулықтарды, білім беру процесінің нысандарын, әдістерін және оларды іске асыру тәсілдерін талқылау мен таңдауда;

- педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру, олардың шығармашылық бастамаларын дамыту, озық тәжірибені тарату бойынша жұмыстарды ұйымдастыруда;
- оқушыларды емтиханға жіберу, білім алушыларды келесі курсқа ауыстыру немесе оқудан шығару, білім туралы диплом беру туралы; оқушыларды көтермелеу және жазалау туралы; білім алушылардың үйірмелерін, клубтарын және басқа да бірлестіктерін құру туралы және т. б. мәселелерді шешуде.;
- білім алушылар мен олардың ата-аналарының пікірін ескере отырып, педагог қызметкерлерді аттестаттаудан өткізуде;
- тәжірибелік-эксперименттік жұмысты ұйымдастыру және жүргізу;
- колледждің мемлекеттік және қоғамдық ұйымдармен өзара іс-қимыл бағыттарын анықтауда.

4.2.3. Колледждің әдістемелік бірлестігі:

- колледжде білім беру сапасын бағалаудың әдістемелік негіздерін, құралдарын әзірлейді;
- білім беру сапасын бағалау нәтижелеріне мазмұнды талдау жүргізеді;
- білім беру сапасын арттыру бойынша оқытушылар үшін әдістемелік ұсынымдар әзірлейді;
- жеке педагогтарға оқыту мен тәрбиелеу сапасын бағалаудың өзіндік жүйесін қалыптастыруда көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;
- оқытушылар пайдаланатын білім беру сапасын бағалаудың жеке жүйелеріне сараптама жүргізеді;
- педагогтердің кәсіби жетістіктерінің портфолиосын әзірлейді және қалыптастырады.

4.2.4. Психологиялық-педагогикалық қызмет:

- колледж оқушыларының қиындықтарын анықтауға бағытталған психологиялық зерттеулер жүргізеді, колледж оқушыларының бейімделу деңгейі мен психологиялық жайлылық дәрежесін бағалайды;
- топтардың және нақты оқушылардың оқу нәтижелерін болжайды;
- колледждегі білім беру процесінің жағдайларын оңтайландыру бойынша мұғалімдер мен колледж әкімшілігіне ұсыныстар әзірлейді;
- білім беру сапасын арттыру бойынша колледж әкімшілігіне ұсыныстар әзірлейді.

4.2.5. Нысаналы талдау топтары (комиссиялар) педагогтердің кәсібилігін бағалауға қатысады.

4.2.6. Колледждің әкімшілік кеңесі:

- - ВСОКО іске асыру бойынша колледж бөлімшелерінің есебін талқылауға қатысады;
- - колледж педагогтарының сапалы еңбегін ынталандыру жүйесін анықтауға қатысады, колледж қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің ынталандырушы бөлігін, қаражатты бөлуге қатысады;
- - колледжде салауатты және қауіпсіз оқу, тәрбие және еңбек жағдайларының сақталуын бақылауды жүзеге асырады, оларды жақсартуға шаралар қабылдайды;
- - білім алушылардың ағымдағы үлгерімі, аралық және қорытынды аттестаттау, олардың денсаулық жағдайы және тәрбие деңгейі мәселелерін қарайды;
- - колледжді дамыту бағдарламасын іске асыруда жоспарланған нәтижелерге қол жеткізу бойынша колледж әкімшілігі мен педагогтерінің қызметіне баға береді.

4.3. Білім беру сапасын бағалау қорытындылары пайдаланылады:

- колледж педагогтарын жоғары нәтижелерге қол жеткізуге ынталандыру үшін (колледж оқытушылары мен оқушыларын моральдық және материалдық ынталандыру туралы ережеге сәйкес);
- колледж білім алушыларын ынталандыру үшін (колледж оқытушылары

мен білім алушыларын моральдық және материалдық ынталандыру туралы ережеге сәйкес).

5. Білім беру сапасының колледжішілік стандарты

5.1. Колледжішілік білім беру сапасының стандарты:

- білім беруді дамытудың қазақстандық және өңірлік үрдістерімен; ;
- білім беру сапасының қазақстандық және өңірлік стандарттарымен;
- білім берудің мазмұны мен құрылымының қазақстандық және өңірлік стандарттарымен;
- қазақстандық және өңірлік рәсімдермен, құралдармен, индикаторлармен, білім беру сапасын бақылау ;

5.2. Колледжішілік білім беру сапасының стандарты:

- колледжде білім алудың қолжетімділігі;
- колледждегі білім беру компонентінің мақсаттарының, құндылықтары мен мазмұнының негізділігі;
- білім беру бағдарламаларының және пайдаланылатын білім беру технологияларының, оның ішінде қазіргі заманғы ақпараттық технологиялардың сапасы;
- әрбір білім алушының білім беру стандарттарының мемлекеттік және өңірлік компоненттерін меңгеру сапасы;
- білім алушылардың шығармашылық және ғылыми жетістіктерінің белгілі бір деңгейі;
- оқушылардың әлеуметтік және кәсіби құзыреттілігін дамытудың белгілі бір деңгейі;
- білім беру процесін материалдық-техникалық қамтамасыз ету сапасы;
- білім алушылардың қауіпсіздігі мен денсаулығы;
- білім алушылардың психикалық және физикалық денсаулығын сақтау;
- колледждегі психологиялық жайлылық ;
- зияткерлік және тұлғалық дамудың түрлі проблемалары бар білім алушыларға жеке көзқарас;
- аттестаттау барысында расталған педагогтердің жоғары біліктілігі.

6. Білім беру сапасын колледжішілік бағалау технологиясы және ұйымдастыру

6.1. Колледжде білім беру сапасын бағалау білім беру сапасын басқару мәселелерінде жоғары деңгейдегі мүдделерді қамтамасыз ететін инвариантты құрамдас бөлікті және вариативті құрамдас бөлікті қамтиды.

6.1.1. Білім берудің инвариантты бөлігіндегі мазмұнын, диагностика технологияларын және оның сапасы туралы ақпаратты құрылтайшы және "ШҚО әкімдігінің білім басқармасы" білім беруді басқарудың жоғары тұрған органы айқындайды.

Оларға мыналар жатады:

- колледжді мемлекеттік аккредиттеу/аттестаттау
  - колледж түлектерін қорытынды аттестаттау;
  - педагог қызметкерлерді аттестаттау;
  - түлектердің сапасын жұмыс берушілердің қатысуымен бағалау;
- 6.1.2. Білім беру сапасын бағалаудың вариативтік құрамдас бөлігі колледжді дамыту жоспарымен, ВСОКО субъектілерінің арнайы қажеттіліктерімен және колледж пайдаланатын бағалау рәсімдерінің (педагогикалық мониторинг) ерекшеліктерімен айқындалады.

Оларға мыналар жатады :

- колледжішілік бақылау жүйесі;
- білім алушылардың оқу жетістіктерінің деңгейін тестілеу;

- социологиялық және психологиялық зерттеулер;
- педагогтерді аттестаттау;
- кәсіби конкурстар.

6.2. Колледждің білім алушылары мен оқытушылары білім сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесінің объектілері болып табылады.

6.3. Білім сапасын бағалаудың колледжішілік жүйесінің пәндері:

- негізгі және қосымша білім беру бағдарламалары, оларды іске асыру шарттары
- білім алушылардың оқу және оқудан тыс жетістіктері, білім алушылардың білім беру бағдарламаларын меңгеру нәтижелерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкестік дәрежесі;
- білім алушылардың оқу және кәсіби құзыреттілік деңгейі;
- педагог қызметкерлердің өнімділігі, кәсібилігі және біліктілігі;
- білім беру процесін ұйымдастыру шарттарының сапасы.

6.4. Колледжішілік білім беру сапасын бағалау жүйесінің тетігі мыналарды қамтиды:

- білім беру сапасын бақылау және сараптамалық бағалау рәсімдері арқылы деректерді жинау;
- деректерді бастапқы өңдеу;
- білім беру сапасын талдау және бағалау;
- білім беру процесінің барлық субъектілерін статистикалық және талдамалық ақпаратпен қамтамасыз ету.

6.4.1. Білім беру сапасын бақылау және сараптамалық бағалау рәсімдерінің деректері мыналарды қамтиды:

- оқытудың әртүрлі сатыларындағы білім алушылардың білім жетістіктерінің мониторингі деректері;
- білім алушылардың шығармашылық жетістіктерін талдау;
- педагог қызметкерлерді аттестаттаудың мектепшілік бағытының нәтижелері;
- колледж педагогтарының өз қызметінің нәтижелілігін интроспекциялау нәтижелері;
- колледжді мемлекеттік аттестаттау процесінде Өзін-өзі бағалау нәтижелері;
- статистикалық және социологиялық зерттеулердің нәтижелері;
- білім алушылардың психологиялық жайлылығын, зияткерлік және тұлғалық дамуын, бүкіл оқу процесінде құзыреттіліктің әртүрлі түрлерін қалыптастыру деңгейін колледжішілік бағалау;
- білім алушыларды медициналық тексеру нәтижелері;
- білім алушылардың дене дамуын және денсаулығын сақтау деңгейін бағалау;
- колледждің оқу кабинеттерін паспорттау нәтижелері;
- ВСОКО шеңберінде жүргізілетін өзге де зерттеулердің (психологиялық-педагогикалық, педагогикалық) нәтижелері.

6.4.2. Білім беру сапасын бағалау кезеңділігі:

- - білім алушылардың білім беру және шығармашылық жетістіктері (оның ішінде пәндер бойынша аралық аттестаттау) - екі айда бір рет;
- физикалық дамуды бағалау-жылына екі рет;
- колледжішілік бақылаудың әртүрлі бағыттары бойынша статистикалық, социологиялық және психологиялық-педагогикалық зерттеулер-жылына кемінде бір рет;
- әртүрлі бағыттар бойынша білім алушыларды медициналық тексеру - жылына кемінде бір рет;
- мұғалімдердің өз қызметінің нәтижелерін интроспекциялауы-семестрде бір рет;
- оқу кабинеттерін паспорттау - жылына кемінде бір рет.

Білім беру сапасын бағалау оның негізгі аспектілерін сипаттайтын көрсеткіштер мен параметрлердің қолданыстағы жүйесі негізінде жүзеге асырылады (нәтиже сапасы, жағдай сапасы және процесс сапасы).

Нақты көрсеткіштерді анықтаудың негізгі әдістері-сараптама және өлшеу.

Білім беру сапасын колледжішілік бағалаудың қорытындылары жыл сайын педагогикалық және әдістемелік кеңестердің, Әкімшілік кеңестің, кафедралардың, жұмыс берушілердің Консультативтік кеңесінің отырыстарында қаралады.